

ЗАВЪРШВАНЕ НА СРЕДНО ОБРАЗОВАНИЕ

ДЗИ - НОРМАТИВНА УРЕДБА

Закон за предучилищното и училищното образование

Наредба №11/01.09.2016 г. за оценяване на резултатите от обучението на учениците

Наредба №7/11.08.2016 г. за профилираната подготовка

Наредба № 4/30.11.2015 г. за учебния план

ДЗИ - НОРМАТИВНА УРЕДБА

Заповед №РД09-2072/26.08.2025 г. на Министъра на образованието и науката за графика на ДЗИ

Заповед №РД09-161/21.01.2026 г. на Министъра на образованието и науката за правилата за информационна сигурност и образците на документите

ДЗИ -
НОРМАТИВНА
УРЕДБА

Учениците, успешно
завършили XII клас,
стават зрелостници
и придобиват право
да се явят
на държавни
зрелостни изпити
/ДЗИ/.

ДЗИ - НОРМАТИВНА УРЕДБА

Диагностика на индивидуалните постижения на учениците в края на средната степен на образование.

Установяване на степента на постигане на отделни очаквани резултати от обучението по учебен предмет.

Мониторинг на образователния процес за прилагане на политики и мерки, насочени към подобряване качеството на образование.

ДЗИ - НОРМАТИВНА УРЕДБА

Държавните зрелостни изпити се провеждат в две сесии: май – юни/август – септември.

Държавните зрелостни изпити са писмени и изпитните работи от тях се проверяват като анонимни.

ДЗИ - НОРМАТИВНА УРЕДБА

Форматът на държавните зрелостни изпити се определя в учебно-изпитните програми.

Сайт на МОН: www.mon.bg

„Общо образование“; „Държавни зрелостни изпити“;
„Примерни задачи към УИП за ДЗИ“ и „Изпитни
материали за ДЗИ по години“: учебно-изпитни
програми по профилирана и общо-образователна
подготовка

ДЗИ -
НОРМАТИВНА
УРЕДБА

Оценките от държавните зрелостни
изпити са окончателни.

Когато държавният зрелостен изпит не
е положен успешно, зрелостникът
може да се явява отново на съответния
държавен зрелостен изпит без
ограничение на възраст и брой сесии
до успешното му полагане.

ДЗИ - НОРМАТИВНА УРЕДБА

Зрелостникът може да се запознае с:

индивидуалния си резултат от държавния зрелостен изпит в НПМГ, и/или през електронната система.

оценената си индивидуална изпитна работа в НПМГ, в срок, определен от директора, срещу документ за самоличност и в присъствието на представители на училищната зрелостна комисия.

ДЗИ - ИЗБОР НА ПРЕДМЕТИ

Зрелостниците, обучавани по училищен учебен план, който осигурява профилирана подготовка, придобиват средно образование след успешно полагане на:

задължителен ДЗИ по БЕЛ;

задължителен ДЗИ по профилиращ учебен предмет.

ДЗИ - ИЗБОР НА ПРЕДМЕТИ

По свое желание зрелостникът може да положи и до два допълнителни ДЗИ по избрани от него учебни предмети включени в УУП, без информатика;

Учебно съдържание - според вида подготовка.

ДЗИ – ГРАФИК

сесия май-юни

ДЗИ по БЕЛ – 20.05.2026 г., начало 08.30 часа.

Втори ДЗИ – 22.05.2026 г., начало 08.30 часа.

Допълнителни ДЗИ – в периода от 26.05. до 02.06.2026 г.

ДЗИ – ГРАФИК

сесия май-юни

Подаване на заявления
за допускане до ДЗИ –
до 11.02.2026 г. при
класните ръководители

заявленията се изтеглят
от сайта на НПМГ:

„ЗА XII КЛАС“

ДЗИ – ГРАФИК

сесия май-юни

Допускане до ДЗИ и издаване на служебни бележки – до 19.05.2026 г.

Обявяване на списъците с разпределението на зрелостниците по училища, сгради и зали – до 19.05.2026 г.

Оценяване на изпитните работи от ДЗИ – до 11.06.2026 г.

ОБРАЗЦИ НА ДОКУМЕНТИ

класификация на информацията:
Ниво 1, [TLP-GREEN]

ДО _____
ДИРЕКТОРА _____
НА _____
ГР./С. _____

ЗАЯВЛЕНИЕ

за допускане до държавни зрелостни изпити (ДЗИ)/до държавен изпит за придобиване на професионална квалификация (ДИППК)

От _____
(име, презиме и фамилия)

ЕГН/ЛНЧ

живущ(а) в гр./с. _____, община _____,
област _____, ж.к./ул. _____ № _____, бл. _____,
вх. _____, ет. _____, ап. _____, тел. за контакти _____,
на когото/която предстои да завърши / е завършил(а) _____ клас през учебната _____ година
в _____
(пълно наименование на училището)

гр./с. _____, община _____, област _____,

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН/УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ДИРЕКТОР,

Желяя да бъде допуснат(а) до държавни зрелостни изпити / до ДИППК през сесия _____
(май - юни / август - септември)
на учебната _____ година, както следва:

ДЗИ/ДИППК	Наименование на учебния предмет / ДИППК	Вид подготовка (общообразователна/профилирана/професионална)	Ниво на чуждия език, на което ще се полага ДЗИ
Първи задължителен ДЗИ	Български език и литература	общообразователна	-----
Втори задължителен ДЗИ по профилиращ учебен предмет/ДИППК			
ДЗИ по желание			

Запознат /а съм:

- с целта и средствата на обработка на личните ми данни (три имена, ЕГН, данни за контакт и данни за завършено средно образование/завършен гимназиален етап), а именно организиране и провеждане на държавни зрелостни изпити (ДЗИ) съгласно действащите нормативни актове;
- с данните, които идентифицират администратора и координатите за връзка с него;
- с правото ми на достъп и на коригиране на събраните данни, както и с правото ми на жалба до надзорен орган;
- че личните ми данни ще бъдат обработвани и съхранявани при спазване на разпоредбите на нормативните актове в областта на защита на личните данни и приложимото българско законодателство.

Прилагам копие от медицински документ № _____ за заболяване: _____

и желяя да бъде допуснат(а) до _____
(посочва се видът на изпита според използваната номенклатура)

Прилагам копие от диплома за средно образование № _____

Прилагам копие от удостоверение за завършен гимназиален етап № _____

Гр./с. _____

Дата: _____

Длъжностно лице: _____
(име, фамилия и подпис)

(подпис на заявителя)

ДИПЛОМА ЗА СРЕДНО ОБРАЗОВАНИЕ

Окончателните оценки по всеки учебен предмет, изучаван в първия гимназиален етап, т.е. в VIII, в IX и в X клас **няма** да участват при формирането на общия успех в дипломата за средно образование.

В дипломата за средно образование ще се вписват окончателните оценки по всеки учебен предмет с точност до 0,01 като средноаритметични от годишните оценки по учебния предмет, изучаван само във втория гимназиален етап, т.е. само в XI и в XII клас.

ДИПЛОМА ЗА СРЕДНО ОБРАЗОВАНИЕ

В дипломата за средно образование ще се вписват резултатите в точки и оценки от двата задължителни ДЗИ, както и резултатите от допълнителните (един или два) ДЗИ, ако са издържани успешно.

Общият успех в дипломата за средно образование се формира като средноаритметична оценка с точност до 0,01 от средноаритметичните оценки, вписани като окончателни оценки по учебните предмети, изучавани в задължителните часове само в XI и в XII клас, и от средноаритметичните оценки, вписани като окончателни оценки по учебните предмети, изучавани в избираемите часове само в XI и в XII клас.

ДИПЛОМА ЗА СРЕДНО ОБРАЗОВАНИЕ

По свое желание ученикът може да получи европейско приложение към дипломата за средно образование на чужд език – английски или немски.

ДИПЛОМА ЗА
СРЕДНО
ОБРАЗОВАНИЕ

Резултатите от ДЗИ по желание на зрелостника може да се трансформират в оценки по скалата за оценяване, определена в European Credit Transfer and Accumulation System (ECTS), и да се запишат в европейското приложение към дипломата за средно образование.

ДИПЛОМА ЗА СРЕДНО ОБРАЗОВАНИЕ

Резултатите от ДЗИ се трансформират по ECTS скала за оценяване, както следва:

оценка А при резултат
отличен 6,00;

оценка В при резултат
отличен 5,50 - 5,99;

оценка С при резултат
много добър 4,50 -
5,49;

оценка D при резултат
добър 3,50 - 4,49;

оценка Е при резултат
среден 3,00 - 3,49.

ДИПЛОМА ЗА СРЕДНО ОБРАЗОВАНИЕ

РЕЗУЛТАТИ ОТ ОБУЧЕНИЕТО по учебни предмети/модули по раздели от учебния план

Ниво от Националната квалификационна рамка — 4
Ниво от Европейската квалификационна рамка — 4

ДОКУМЕНТ ЗА ПЪРВИ ГИМНАЗИАЛЕН ЕТАП

Удостоверение за диплом първи гимназиален етап
серия Г-20 № 080815 рез. № 198-198 / 03.07.2020, издаден от Национална природо-математическа гимназия "Акад. Любомир Чакалов"

ДИРЕКТОР: Ивайло Ушагенов

ПЪЛНОМОЩНИК:

Дипломът е издаден за удостоверение за средно образование, издадено от Комисията за оценка на качеството на образованието в Република България, с решение № 198-198 / 03.07.2020 г.

© 2022 МОН - издател, Юлска пазарна площ - среден клас, Пловдив, България

ИДН 0345186454, роден а град/село София
община Столична, област София-град
АНЧ/друг идентификационен номер -, гражданство България
през учебните 2021 / 2022 години е взел участие в обучението в Национална природо-математическа гимназия "Акад. Любомир Чакалов"
град/село София, община Столична
район Лозенец, област София-град
с/виб дневна форма на обучение, срок на обучение 5 години, Профил: Природни науки

С решение на училищната атласна комисия (протокол № 08.09.2022) е взето решение за диплом с общ успех Много добър 5,09

ДИРЕКТОР: Ивайло Ушагенов

ПЪЛНОМОЩНИК:

ДИПЛОМА ЗА СРЕДНО ОБРАЗОВАНИЕ

ДЪРЖАВНИ ЗРЕЛОСТНИ ИЗПИТИ

Български език и литература	88,50	Отличен	5,70
Математика - ПП	59,25	Добър	4,35

ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ

РЕЗУЛТАТИ ОТ ОБУЧЕНИЕТО по учебни предмети/модули по раздели от учебния план

ЗАДЪЛЖИТЕЛНИ УЧЕБНИ ЧАСОВЕ

учебни предмети/модули

оценката на оценява

кредити

Български език и литература	Отличен	5,50	201
Чужд език - Немски език	Много добър	5,00	134
Чужд език - Руски език	Отличен	5,00	134
Математика	Много добър	4,50	134
Гражданско образование	Отличен	5,00	67
Физическо възпитание и спорт	Отличен	5,00	134

ИЗБИРАЕМИ УЧЕБНИ ЧАСОВЕ

ПРОФИЛИРАНА ПОДГОТОВКА

Химия и опазване на околната среда	Много добър	5,27	536
Модули за XI клас			
- Теоретични основи на химията	Много добър	5,00	72
- Химия на неорганичните вещества	Много добър	5,00	72
- Практически насоки на теоретичната химия	Много добър	5,00	72
- Аналитична химия	Отличен	6,00	36
- Структурна химия	Много добър	5,00	36
Модули за XII клас			
- Химия на органичните вещества	Много добър	5,00	72
- Методи за контрол и анализа на веществата	Отличен	6,00	52
- Практически насоки на органичната химия	Много добър	5,00	36
- Механизъм и стереохимичен ход на			

РЕЗУЛТАТИ ОТ ОБУЧЕНИЕТО по учебни предмети/модули по раздели от учебния план

органичните реакции	Много добър	5,00	36
- Анализ на органични вещества	Отличен	6,00	26
- Приложения на аналитичната химия в анализа	Много добър	5,00	28
Физика и астрономия	Добър	4,35	409
Модули за XI клас			
- Движение и енергия	Добър	4,00	54
- Поле и енергия	Много добър	5,00	54
- Експериментална физика	Много добър	5,00	38
- Изследователска физика	Среден	3,00	72
- Класическа физика и примери и задачи	Добър	4,00	36
Модули за XII клас			
- Атоми, ядра и кванти	Добър	4,00	72
- Съвременна физика	Много добър	5,00	52
- Изследователска физика	Много добър	5,00	62
- Приложна физика	Добър	4,00	31
Математика	Много добър	4,67	335
Модули за XI клас			
- Геометрия	Добър	4,00	72
- Елементи на математическия анализ	Добър	4,00	72
- Математически практикум	Много добър	5,00	36
Модули за XII клас			
- Практически математика	Добър	4,00	72
- Вероятност и знания на данни	Много добър	5,00	52
- Математически практикум	Отличен	6,00	31
ФАКУЛТАТИВНИ УЧЕБНИ ЧАСОВЕ			
Български език и литература	-	-	134

*ПП: изучаван като профилиращ предмет

ВАЛИДИРАНЕ НА КОМПЕТЕНТНОСТИ

Зрелостници, които не са изучавали учебен предмет в ООП или ИУЧ във втория гимназиален етап на средно образование

или са изучавали учебния предмет Чужд език като профилиращ на по-ниско ниво от Общата европейска езикова рамка

ВАЛИДИРАНЕ НА КОМПЕТЕНТНОСТИ

График – съвпада с графика за подаване на
заявления за ДЗИ

Издава се Удостоверение за валидиране на
компетентности по реда на допълнителни
ДЗИ

ВАЛИДИРАНЕ НА КОМПЕТЕНТНОСТИ

Учебното съдържание по избор на зрелостника.

Заплаща се такса съгласно Тарифите за таксите в системата на ПУО

ОБРАЗЦИ НА ДОКУМЕНТИ

класификация на информацията:
Ниво 2, [TLP-AMBER]

ДО
ДИРЕКТОРА
НА _____
ГР./С. _____

ЗАЯВЛЕНИЕ

за допускане до изпит/и за валидиране на компетентности по чл. 167, ал. 1, т. 2 от ЗПУО

От _____
(име, презиме и фамилия)

ЕГН/ЛНЧ

живущ(а) в гр./с. _____, община _____,

област _____, ж.к./ул. _____ № _____, бл. _____,

вх. _____, ет. _____, ап. _____, тел. за контакти _____,

на когото/която предстои да завърши/е завършил(а) _____ клас/придобил средно образование през учебната

_____ година в _____
(пълно наименование на училището)

гр./с. _____, община _____, област _____,

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН/УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ДИРЕКТОР,

Желая да бъда допуснат(а) до изпит/и за валидиране на компетентности по реда на допълнителните ДЗИ през

сесия _____ на учебната _____ г. по учебния/те предмет/и, както следва:
(май - юни/август - септември)

Изпит по: (наименование на учебния предмет)	Вид подготовка (общообразователна/ профилирана)	Ниво на чуждия език, на което ще се полага изпитът по чужд език

Запознат/а съм:

- с целта и средствата на обработка на личните ми данни (три имена, ЕГН, данни за контакт и данни за завършено средно образование/завършен гимназиален етап), а именно организиране и провеждане на държавни зрелостни изпити (ДЗИ) съгласно действащите нормативни актове;

- с данните, които идентифицират администратора и координатите за връзка с него;

- с правото ми на достъп и на коригиране на събраните данни, както и с правото ми на жалба до надзорен орган;

- че личните ми данни ще бъдат обработвани и съхранявани при спазване на разпоредбите на нормативните актове в областта на защита на личните данни и приложимото българско законодателство;

- че в съответствие с нормативната уредба резултатите от изпитите за валидиране на компетентностите не се вписват в дипломата за средно образование, а в отделен документ - удостоверение за валидиране на компетентности по учебен предмет по реда на допълнителните ДЗИ.

Прилагам копие от документ, удостоверяващ платена такса съгласно Тарифата за таксите, които се събират в системата на предучилищното и училищното образование, приета с ПМС № 195 от 08.09.2017 г. (обн., ДВ, бр. 75 от 2017 г., изм. и доп. ДВ, бр. 54 от 25.06.2024 г.)

Прилагам копие от медицински документ № _____ за заболяване: _____

и желая да бъда допуснат(а) до _____
(посочва се видът на изпита според използваната номенклатура)

Прилагам копие от диплома за средно образование № _____

Прилагам копие от удостоверение за завършен гимназиален етап № _____

Гр./с. _____

Дата: _____

Длъжностно лице: _____

(име, фамилия и подпис)

(подпис на заявителя)

ДЗИ ПО ЧЛ. 104 А от наредба 11

За целите на кандидатстването във ВУЗ по свое желание зрелостниците имат право да положат изпит по учебен предмет, по който вече са положили успешно ДЗИ;

Изпитът може да се положи еднократно в рамките на учебната година на завършване на XII клас или на следващата учебна година;

ДЗИ ПО ЧЛ. 104 А

График – съвпада с графика за подаване на заявления за ДЗИ

Издава се Удостоверение за положен изпит по реда на допълнителни ДЗИ за целите на кандидатстване във ВУЗ

ДЗИ ПО ЧЛ. 104 А

Учебното съдържание, предвидено за изучаване на същия вид подготовка;

Заплаща се такса съгласно Тарифите за таксите в системата на ПУО

ОБРАЗЦИ НА ДОКУМЕНТИ

класификация на информацията:
Ниво 2, [TLP-AMBER]

ДО
ДИРЕКТОРА
НА _____
ГР./С. _____

ЗАЯВЛЕНИЕ

за допускане до изпит по чл. 104а, ал. 1 Наредба № 11 от 01.09.2016 г. за оценяване на резултатите от обучението на учениците

От _____
(име, презиме и фамилия)

ЕГН/ЛНЧ

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

живущ(а) в гр./с. _____, община _____,

област _____, ж.к./ул. _____ № _____, бл. _____,

вх. _____, ет. _____, ап. _____, тел. за контакти _____,

завършил(а) XII клас/придобил средно образование през учебната _____ година

в _____
(пълно наименование на училището)

гр./с. _____, община _____, област _____,

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН/УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ДИРЕКТОР,

Желая да бъда допуснат(а) до полагане на изпит по чл. 104а, ал. 1 Наредба № 11 от 01.09.2016 г. за оценяване на резултатите от обучението на учениците през сесия _____ на учебната _____ година, както следва: (май - юни/август - септември)

Изпит по: (наименование на учебния предмет)	Вид подготовка (общообразователна/ профилирана), а в случай на полагане на изпит по чужд език - и ниво на чуждия език	Година на полагане на ДЗИ по същия предмет върху същия вид подготовка	Сесия (май- юни/август септември), на която е положен ДЗИ

Запознат/а съм:

- с целта и средствата на обработка на личните ми данни (три имена, ЕГН, данни за контакт и данни за завършено средно образование/завършен гимназиален етап), а именно организирани и провеждани на държавни зрелостни изпити (ДЗИ) съгласно действащите нормативни актове;
- с данните, които идентифицират администратора и координатите за връзка с него;
- с правото ми на достъп и на коригиране на събраните данни, както и с правото ми на жалба до надзорен орган;
- че личните ми данни ще бъдат обработвани и съхранявани при спазване на разпоредбите на нормативните актове в областта на защита на личните данни и приложимото българско законодателство.

Прилагам копие от документ, удостоверяващ платена такса съгласно Тарифата за таксите, които се събират в системата на предучилищното и училищното образование, приета с ПМС № 195 от 08.09.2017 г. (обн., ДВ, бр. 75 от 2017 г., изм. и доп. ДВ, бр. 54 от 25.06.2024 г.)

Прилагам копие от медицински документ № _____ за заболяване: _____

и желая да бъда допуснат(а) до _____
(посочва се видът на изпита според използваната номенклатура)

Гр./с. _____

Дата: _____

Длъжностно лице: _____
(име, фамилия и подпис)

(подпис на заявителя)

НА ВСИЧКИ
ЗРЕЛОСТНИЦИ
УСПЕХ
